

Wymagania edukacyjne z wiedzy o społeczeństwie

Klasa piąta technik automatyk, technik elektronik, technik informatyk

Rok szkolny 2024/2025

Ocenianie ma na celu:

- 1. Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.*
- 2. Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu własnego rozwoju.*
- 3. Motywowanie ucznia do dalszej pracy.*
- 4. Dostarczenie rodzicom/prawnym opiekunom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.*
- 5. Umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej.*

I PODSTAWOWE WYMAGANIA

- znajomość podstawowych praw i obowiązków obywatelskie zawartych w Konstytucji RP
- znajomość podstawowych zasad działania instytucji demokratycznych
- znajomość podstawowe zasad prawa i polskiego systemu prawnego
- umiejętność odnalezienia podstawowe informacji zawartych w różnego rodzaju źródłach i dokonania ich analizy
- wiedza dotycząca podstaw ustroju Polski
- umiejętność interpretacji danych zawartych w różnorodnych źródłach, dokonywania analizy, wykorzystania uzyskanych tą drogą informacji do rozwiązania problemu
- umiejętność odróżniania wydarzenie od jego interpretacji w mediach
- umiejętność krytyki wydarzeń, interpretacji, opinii
- umiejętność właściwego doboru argumentacji do własnej oceny

Prawa człowieka

Uczeń:**Ocena dopuszczająca**

- podaje przykłady praw i wolności człowieka uwzględnionych w Konstytucji RP,
- podaje przykłady praktycznej realizacji praw i wolności człowieka wymienionych w Konstytucji RP,

- podaje przykłady praw przysługujących w Polsce mniejszościom narodowym i etnicznym oraz grupom posługującym się językiem regionalnym.
- **Uczeń: ocena dostateczna.**
- wymienia zasady ogólne dotyczące ochrony praw człowieka wymienionych w Konstytucji RP,
- wymienia prawa człowieka przysługujące mniejszościom narodowym i etnicznym oraz grupom posługującym się językiem regionalnym.
- **Uczeń:**
- przyporządkowuje konkretne prawa człowieka do odpowiednich kategorii uwzględnionych w Konstytucji RP,
- wymienia konstytucyjne warunki, które muszą zostać spełnione, aby można było ograniczyć korzystanie z praw człowieka,
- analizuje konstytucyjne prawa człowieka z uwzględnieniem koncepcji praw jednostki [prawa człowieka, prawa obywatela],
- analizuje przepisy prawne z Ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz języku regionalnym
- **Ochrona praw człowieka w Polsce**
- **Uczeń: ocena dobra**
- podaje przykłady konstytucyjnych środków ochrony praw człowieka w Polsce
- wymienia przykłady spraw, z którymi można zwrócić się do Rzecznika Praw Obywatelskich,
- podaje przykłady działających w Polsce organizacji, których celem jest obrona praw człowieka.
- **Uczeń: Ocena bardzo dobra**
- wymienia konstytucyjne środki ochrony praw człowieka w Polsce,
- wyjaśnia, na czym polega prawo do:
 - - sądu,
 - - zaskarżenia,
 - - wynagrodzenia za szkodę,
 - - złożenia skargi konstytucyjnej,
 - - wystąpienia do Rzecznika Praw Obywatelskich,
- wymienia przykładowe formy działalności Rzecznika Praw Obywatelskich,
- pisze przykładową skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich,
- wymienia podstawowe elementy procedury składania skargi konstytucyjnej,
- omawia zakres i formy działalności wybranej organizacji broniącej praw człowieka.
- **Uczeń: Ocena celująca.**
- analizuje wybrane przypadki łamania praw człowieka, w tym wskazuje, jakie konstytucyjne środki ochrony tych praw były dostępne w omawianych sytuacjach,
- określa zakres działalności i uprawnień Rzecznika Praw Obywatelskich,

- odszukuje informacje na temat celów szczegółowych oraz form działania wybranej organizacji broniącej praw człowieka,
- wyjaśnia, jakie jest znaczenie skargi konstytucyjnej w systemie ochrony praw człowieka w Polsce.

- **System ochrony praw człowieka na świecie**

- **Uczeń:ocena dopuszczająca**

- wymienia instytucje tworzące strasburski system praw człowieka [Rada Europy, Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, Europejski Trybunał Praw Człowieka].

- **Uczeń:ocena dostateczna**

- przedstawia okoliczności historyczne, które miały wpływ na powstanie systemów ochrony praw człowieka,
- podaje podstawowe informacje na temat Powszechnej deklaracji praw człowieka,
- prezentuje podstawowe informacje na temat strasburskiego systemu praw człowieka [Rada Europy, Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, Europejski Trybunał Praw Człowieka],
- wymienia podstawowe zasady składania skargi do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu.

- **Uczeń:ocena dobra**

- wymienia państwa należące do Rady Europy i wskazuje je na mapie,
- analizuje przykładowe skargi złożone do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu oraz wybrane wyroki Trybunału,
- wyjaśnia znaczenie Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności dla europejskiego systemu ochrony praw człowieka,
- wymienia warunki dopuszczalności skargi do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu.

- **Łamanie praw człowieka**

- **Uczeń:ocena bardzo dobra**

- podaje przykłady łamania praw człowieka,
- wskazuje zagrożenia wynikające z łamania praw człowieka.

- **Uczeń:**

- wymienia formy łamania praw człowieka i ilustruje je odpowiednimi przykładami,
- rozpoznaje przypadki naruszeń praw człowieka opisane w tekstach publicystycznych,
- wymienia przyczyny łamania praw człowieka,
- wskazuje i charakteryzuje zagrożenia wynikające z łamania praw człowieka, w tym w państwach demokratycznych,
- porównuje skalę łamania praw człowieka w państwach demokratycznych i niedemokratycznych.

- **Uczeń:ocena celująca**
- określa skalę łamania praw człowieka w Polsce i na świecie na podstawie zestawień statystycznych oraz raportów organizacji pozarządowych,
- zbiera, analizuje i prezentuje informacje na temat łamania praw człowieka w wybranym państwie niedemokratycznym.

- **Normy prawne**

- **Uczeń:ocena dopuszczająca**
- podaje przykłady norm społecznych,
- podaje przykłady aktów prawnych,
- wymienia konsekwencje naruszania norm społecznych, w tym norm prawnych.
- **Uczeń:ocena dostateczna**
- wyjaśnia znaczenie terminu „norma społeczna”,
- wymienia typy norm społecznych,
- podaje przykłady różnych typów norm społecznych,
- wyjaśnia, czym się różnią normy prawne od innych typów norm społecznych,
- przyporządkowuje do poszczególnych typów norm odpowiednie kategorie oceny zachowania,
- wymienia cechy norm prawnych,
- uzasadnia konieczność przestrzegania norm prawnych,
- wymienia pozytywne aspekty poznawania prawa,
- wyjaśnia znaczenie zasady „nieznajomość prawa szkodzi”.
- **Uczeń:ocena dobra**
- podaje przepis Konstytucji RP, z którego wynika obowiązek wskazywania podstawy prawnej,
- właściwie posługuje się oznaczeniami jednostek redakcyjnych aktu normatywnego,
- wyjaśnia, jakie mogą być konsekwencje łamania zasady „nieznajomość prawa szkodzi”,
- odczytuje z różnych źródeł [teksty narracyjny i normatywny, wykres, tabela, plakat] informacje na temat poziomu wiedzy o prawie wśród pełnoletnich Polaków.

- **Źródła prawa**

- **Uczeń:ocena bardzo dobra**
- wymienia organy władzy uczestniczące w procesie stanowienia prawa w Polsce,
- podaje źródła prawa stanowionego obowiązującego w Polsce,
- wyjaśnia, na czym polega nadrzędna rola konstytucji w Polsce,
- wymienia dzienniki urzędowe [Dziennik Urzędowy, Monitor Polski].

- **Uczeń:ocena celująca**
- przedstawia zasięg terytorialny i podmiotowy obowiązującego w Polsce prawa,
- wyjaśnia, jak należy rozumieć zasadę „prawo nie działa wstecz”,

- odszukuje konkretne źródła prawa w dziennikach urzędowych,
 - przedstawia hierarchię źródeł prawa powszechnie obowiązującego w Polsce,
 - wyjaśnia, na czym polega szczególna moc Konstytucji RP,
 - wymienia podstawowe etapy procesu legislacyjnego w Polsce i uczestniczące w nim podmioty.
 - **Uczeń:ocena dostateczna**
 - porównuje źródła prawa stanowionego w Polsce – z uwzględnieniem zakresu ich obowiązywania i miejsca zajmowanego przez nie w hierarchii,
 - wyjaśnia znaczenie terminu vacatio legis,
 - uzasadnia konieczność stosowania zasady „prawo nie działa wstecz”,
 - wyjaśnia, jakie są zasady działania Internetowego Systemu Aktów Prawnych,
 - interpretuje konstytucyjne zapisy dotyczące procesu legislacyjnego w Polsce,
 - wyjaśnia, jakie są konsekwencje łamania zasady „prawo nie działa wstecz”.
-
- **Pomoc prawna**
 - rodzaje prawa
 - formy pomocy prawnej
 - instytucje udzielające pomocy prawnej
 - zawody prawnicze
 - **Uczeń:ocena dobra**
 - podaje przykłady organów i instytucji udzielających porad prawnych,
 - rozpoznaje działania typowe dla następujących zawodów prawniczych: adwokatów, radców prawnych, notariuszy.
 - **Uczeń:**
 - wymienia podstawowe rodzaje prawa,
 - podaje przykłady spraw regulowanych przez prawo cywilne, rodzinne, administracyjne i karne,
 - wyszukuje informacje na temat dostępnych możliwości uzyskania porady prawnej w sytuacjach typowych,
 - podaje, jaki jest zakres działalności adwokatów, radców prawnych i notariuszy.
-
- **Uczeń:ocena bardzo dobra**
 - przedstawia zasady działania Nieodpłatnej Pomocy Prawnej i Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego,
 - odszukuje informacje na temat działalności organizacji i instytucji udzielających pomocy prawnej w nietypowych sytuacjach [np. poszukujących ludzi zaginionych].
-
- **Informacja publiczna**
-
- **Uczeń:ocena celująca**
 - podaje przykłady spraw, których może dotyczyć informacja publiczna,
 - podaje przykłady instytucji zobowiązanych do udzielania informacji publicznej,

- odszukuje informacje publiczne dotyczące nieskomplikowanych spraw wskazanych przez nauczyciela.
- **Uczeń:ocena dobra**
- wyjaśnia, na czym polega prawo do uzyskania informacji publicznej,
- wskazuje podmioty mogące ubiegać się o uzyskanie informacji publicznej,
- wyjaśnia, jakie sprawy obywatel może załatwić dzięki dostępowi do informacji publicznej,
- odszukuje proste informacje publiczne, korzystając z usług e-administracji,
- wymienia przykładowe informacje udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej,
- pisze przykładowy wniosek o udzielenie informacji publicznej.
- **Uczeń:ocena bardzo dobra**
- wyjaśnia, na czym polega transparentność życia publicznego,
- wyjaśnia, na czym polega działalność organizacji typu watchdog, i odszukuje informacje na ich temat,
- charakteryzuje podstawowe sposoby przechowywania i udostępniania informacji publicznej,
- wymienia sytuacje, w których dostęp do informacji publicznej może zostać ograniczony.

- **Prawo cywilne**

- **Uczeń:ocena dopuszczająca**
 - rozpoznaje sprawy regulowane przez prawo cywilne,
 - definiuje podstawowe pojęcia z zakresu prawa cywilnego [osoba fizyczna, powód i pozwany, testament],
 - wymienia podstawowe formy nabycia własności,
 - wymienia strony postępowania cywilnego i wskazuje przysługujące im prawa,
 - rozpoznaje podstawowe zasady obowiązujące w postępowaniu cywilnym.
-
- uczeń:ocena dostateczna
 - podaje przykłady norm z prawa cywilnego,
 - wyjaśnia, czym się różni zdolność prawna od zdolności do czynności prawnych,
 - wymienia podstawowe cechy prawa cywilnego,
 - właściwie posługuje się podstawowymi pojęciami z zakresu prawa cywilnego [zobowiązanie, prawa majątkowe, prawa osobiste, przedstawicielstwo ustawowe, pełnomocnictwo, zobowiązanie, rzecz, własność, spadek, zachówek, dziedziczenie ustawowe], a także
 - rozpoznaje przepisy prawne, w których pojęcia te zostały zdefiniowane,
 - podaje przykłady praw majątkowych i praw osobistych,
 - wymienia uprawnienia właściciela rzeczy,
 - podaje podstawowe zasady dziedziczenia testamentowego,
 - pisze przykładowy pozew cywilny,

- przedstawia przebieg postępowania cywilnego.
 - **Uczeń:ocena dobra**
 - porównuje instytucje przedstawicielstwa ustawowego i pełnomocnictwa,
 - wyjaśnia, na czym polega różnica między Kodeksem cywilnym a Kodeksem postępowania cywilnego,
 - analizuje proste kazusy dotyczące prawa cywilnego, np. prawa spadkowego,
 - analizuje pod kątem poprawności przykładowy pozew cywilny.
-
- **Prawo rodzinne**
 - **Uczeń:ocena bardzo dobra**
 - wymienia elementy konstytucyjnej definicji małżeństwa,
 - podaje skutki prawne zawarcia małżeństwa,
 - wymienia prawa i obowiązki rodziców i dzieci.
 - **Uczeń:ocena celująca**
 - wymienia przeszkody prawne uniemożliwiające zawarcie małżeństwa oraz możliwe powody unieważnienia związku małżeńskiego,
 - właściwie posługuje się podstawowymi pojęciami z zakresu prawa rodzinnego [małżeństwo, wspólnota majątkowa, obowiązek alimentacyjny],
 - pisze przykładowy wniosek alimentacyjny.
 - **Uczeń:ocena celująca**
 - interpretuje wybrane przepisy z Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego,
 - wyjaśnia, na czym polega unieważnienie małżeństwa i wymienia jego konsekwencje prawne,
 - analizuje pod kątem poprawności przykładowy wniosek alimentacyjny,
 - analizuje proste kazusy dotyczące prawa rodzinnego.
-
- **Postępowanie karne**
-
- **Uczeń:ocena dopuszczająca**
 - właściwie posługuje się podstawowymi pojęciami z zakresu prawa karnego [oskarżyciel, oskarżony, przestępstwo, wykroczenie, apelacja],
 - wyjaśnia znaczenie podstawowych zasad prawa karnego [nie ma przestępstwa bez ustawy, domniemanie niewinności],
 - wymienia etapy postępowania karnego i jego uczestników.
-
- **Uczeń:ocena dostateczna**
 - wyjaśnia, na czym polega różnica między Kodeksem karnym a Kodeksem postępowania karnego,
 - rozpoznaje zastosowanie podstawowych zasad prawa karnego [nie ma przestępstwa bez ustawy, domniemanie niewinności] w przepisach prawnych i wyjaśnia konsekwencje łamania tych reguł,
 - wymienia strony postępowania karnego [przygotowawczego i procesowego] oraz przysługujące im prawa,

- wymienia główne prawa, jakie przysługują ofierze, sprawcy i świadkowi przestępstwa,
- podaje podstawowe zasady regulujące prowadzenie rozprawy w procesie karnym,
- pisze przykładowe zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa.
- **Uczeń:ocena dobra**
- analizuje pod kątem poprawności przykładowe zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa,
- analizuje proste kazusy dotyczące prawa karnego,
- **Uczeń:ocena celująca**
- interpretuje wybrane przepisy Kodeksu karnego i Kodeksu postępowania karnego.

- **Prawo administracyjne**

- **Uczeń:ocena dopuszczająca**

- wskazuje dziedziny życia publicznego regulowane przez prawo administracyjne,
- wymienia podstawowe elementy decyzji administracyjnej,
- wymienia środki zaskarżenia decyzji administracyjnej.

- **Uczeń:ocena dostateczna**

- właściwie posługuje się podstawowymi pojęciami z zakresu prawa administracyjnego [administracja publiczna, organ administracji publicznej, akt administracyjny],
- wymienia podstawowe cechy prawa administracyjnego,
- wymienia etapy postępowania administracyjnego oraz biorące w nim udział podmioty [i innych jego uczestników],

- krótko charakteryzuje środki zaskarżenia decyzji administracyjnej,

- pisze przykładowe

- odwołanie od decyzji administracyjnej,

- wymienia zadania sądów administracyjnych.

- **Uczeń:ocena dobra**

- analizuje pod kątem poprawności:

- - odwołanie od decyzji administracyjnej,

- - zażalenie na postanowienie organów administracyjnych,

- - skargę administracyjną,

- analizuje proste kazusy prawne dotyczące prawa administracyjnego,

- wymienia przesłanki stwierdzenia nieważności decyzji administracyjnej,

- rozpoznaje rodzaje administracji publicznej,

- interpretuje wybrane przepisy z Kodeksu postępowania administracyjnego.

- **Prawo powszechnych ubezpieczeń**

- **Uczeń:ocena bardzo dobra.**

- wymienia podstawowe prawa przysługujące obywatelom polskim w zakresie opieki społecznej i zdrowotnej,
 - wymienia instytucje kierujące systemem ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz służbą zdrowia [KRUS, ZUS, NFZ],
 - rozróżnia ubezpieczenia: emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe,
 - podaje podstawowe zasady korzystania z publicznej opieki zdrowotnej.
- **Uczeń:ocena celujaca**
 - wymienia główne zasady i cele funkcjonowania systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych,
 - przedstawia specyfikę obowiązkowych i dobrowolnych ubezpieczeń zdrowotnych w Polsce,
 - odczytuje z różnych źródeł informacji [tekst narracyjny i normatywny, wykres, tabela] dane dotyczące stanu wiedzy Polaków na temat funkcjonowania systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych,
- wymienia rodzaje ubezpieczeń funkcjonujących w Polsce,
 - wymienia zadania:
 - - Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
 - - Narodowego Funduszu Zdrowia.
- **Uczeń:ocena dostateczna**
 - analizuje proste kazusy dotyczące systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych w Polsce,
 - analizuje informacje na temat tego, w jaki sposób Polacy oceniają funkcjonowanie systemu opieki społecznej i zdrowotnej w Polsce.
- **Prawo do opieki społecznej i edukacji**
- **Uczeń:ocena dobra**
 - wymienia problemy społeczne, z którymi boryka się państwo polskie,
 - wymienia podstawowe zasady funkcjonowania systemu opieki społecznej w Polsce,
 - wymienia podstawowe przyczyny bezrobocia,
 - podaje podstawowe informacje dotyczące systemu szkolnictwa w Polsce, w tym szkolnictwa wyższego.
 - **Uczeń:**
 - wymienia przykłady wykluczenia społecznego oraz wskazuje jego konsekwencje,
 - podaje przykłady działań podejmowanych przez państwo polskie w celu ograniczenia bezrobocia i wykluczenia społecznego,
 - odczytuje z różnych źródeł informacji [teksty narracyjny i normatywny, wykres, tabela] dane dotyczące poziomu i zasięgu bezrobocia oraz wykluczenia społecznego w Polsce,
 - przedstawia strukturę szkolnictwa w Polsce, w tym szkolnictwa wyższego,
 - wyjaśnia, w jaki sposób można podnosić swoje kwalifikacje zawodowe.

- **Uczeń:ocena bardzo dobra**
- wyjaśnia, jakie uwarunkowania mają wpływ na zjawisko wykluczenia społecznego,
- porównuje różne rodzaje bezrobocia, z uwzględnieniem specyficznych uwarunkowań oraz konsekwencji społecznych, ekonomicznych, politycznych i kulturowych,
- odszukuje i prezentuje informacje na temat działalności urzędu pracy w jego powiecie,
- omawia podstawowe zasady funkcjonowania systemu bolońskiego w szkolnictwie wyższym,
- przedstawia wady i zalety edukacji zdalnej,
- analizuje problemy i uwarunkowania mające wpływ na wybór ścieżki edukacyjnej dokonywany przez młodych ludzi.

- **Prawo międzynarodowe**

- **Uczeń:ocena dopuszczająca**
- podaje przykłady podmiotów międzynarodowego prawa publicznego,
- wymienia przykładowe zasady międzynarodowego prawa publicznego.
- **Uczeń:ocena dostateczna**
- wymienia formy dwustronnych stosunków międzynarodowych,
- podaje cechy współczesnych stosunków międzynarodowych,
- wyjaśnia, czym jest międzynarodowe prawo publiczne,
- wymienia podmioty międzynarodowego prawa publicznego,
- wyjaśnia znaczenie zasad międzynarodowego prawa publicznego [zasady suwerenności, integralności terytorialnej, nienaruszalności granic, nieingerowania w sprawy wewnętrzne państwa, samostanowienia narodów, pokojowego rozstrzygania sporów, powstrzymywania się od groźby użycia siły lub jej rzeczywistego użycia].
- **Uczeń:ocena dobra**
- na wybranych przykładach wykazuje złożoność i wielopłaszczyznowość współczesnych stosunków międzynarodowych,
- wymienia cechy międzynarodowego prawa publicznego,
- na wybranych przykładach analizuje działanie międzynarodowego prawa publicznego.

- **Globalizacja**

- cechy globalizacji
- wpływ podmiotów prawa międzynarodowego-go publicznego na proces globalizacji
- wymiary globalizacji
- skutki procesu globalizacji i wynikające z niego wyzwania
- **Uczeń:ocena dostateczna**
- podaje przykłady zjawisk wynikających z procesu globalizacji,

- podaje przykłady pozytywnych i negatywnych aspektów procesu globalizacji

- **Uczeń:ocena dobra**

- wymienia podstawowe aspekty procesu globalizacji,
- podaje przykłady zjawisk świadczących o globalizacji w wymiarach politycznym, ekologicznym, ekonomicznym, komunikacyjnym i kulturowym,
- wymienia skutki globalizacji w polityce, kulturze i życiu społecznym,
- podaje przykłady organizacji międzynarodowych, których działalność ma istotny wpływ na proces globalizacji.

- **Uczeń:ocena celująca**

- wyjaśnia, na czym polega zjawisko określane jako efekt motyla,
- na wybranych przykładach wykazuje współzależności występujące między państwami w środowisku międzynarodowym.

- **Wybrane problemy międzynarodowe**

- **Uczeń:ocena dopuszczająca**

- podaje przykłady współczesnych konfliktów międzynarodowych,
- wymienia sposoby rozwiązywania konfliktów etnicznych,
- podaje cechy współczesnego terroryzmu.

- **Uczeń:ocena dostateczna**

- wymienia przyczyny, konsekwencje i formy konfliktów etnicznych,
- podaje przykłady współczesnych konfliktów etnicznych na obszarze Unii Europejskiej,
- właściwie posługuje się terminami „migracje”, „uchodźcy”, „asymilacja”, „grupa etniczna”, „integracja”,
- podaje przykłady działań o charakterze terrorystycznym,
- wymienia główne współczesne organizacje terrorystyczne,
- wymienia metody walki ze współczesnym terroryzmem.

- **Uczeń:ocena dobra**

- wyjaśnia znaczenie terminów „czystki etniczne” i „ludobójstwo”,
- charakteryzuje metody walki ze współczesnym terroryzmem,
- charakteryzuje wybrany konflikt etniczny na obszarze Unii Europejskiej,
- na wybranym przykładzie opisuje metody i formy działania współczesnych organizacji terrorystycznych.

- **Organizacja Narodów Zjednoczonych**

- **Uczeń:ocena bardzo dobra**

- podaje cele i zasady funkcjonowania ONZ,
- wymienia przykłady działań ONZ na rzecz pokoju na świecie, w tym wybrane misje pokojowe.

- **Uczeń:ocena celująca**

- przedstawia okoliczności, które doprowadziły do powstania Organizacji Narodów Zjednoczonych,
- podaje podstawowe informacje na temat Karty Narodów Zjednoczonych,
- wymienia główne organy ONZ i podaje, jakie są ich zadania,
- podaje przykłady wyspecjalizowanych organizacji, funduszy, programów i agend Narodów Zjednoczonych. Uczeń:
- charakteryzuje działalność wybranych agend, organów i organizacji wyspecjalizowanych funkcjonujących w ramach ONZ.

- **Unia Europejska**

- Uczeń:
- rozpoznaje główne zasady i obszary funkcjonowania Unii Europejskiej,
- wymienia główne organy i instytucje Unii Europejskiej,
- podaje korzyści wynikające z członkostwa w Unii Europejskiej dla polskich obywateli,
- podaje rok wstąpienia Polski do Unii Europejskiej.
- Uczeń:
- przedstawia podstawowe uwarunkowania mające wpływ na proces integracji europejskiej,
- wymienia państwa należące współcześnie do Unii Europejskiej i wskazuje je na mapie,
- wymienia obowiązujące akty prawa pierwotnego Unii Europejskiej,
- wymienia prawa przysługujące obywatelom Unii Europejskiej,
- wymienia główne organy i instytucje Unii Europejskiej [Komisję Europejską, Radę Europejską, Parlament Europejski, Radę Unii Europejskiej i Trybunał Sprawiedliwości UE].
- Uczeń:**ocena dobra**
- wyjaśnia, na czym polega różnica między prawem pierwotnym a prawem wtórnym Unii Europejskiej,
- omawia obszary funkcjonowania Unii Europejskiej,
- odczytuje z różnorodnych źródeł [teksty narracyjny i normatywny, wykres, tabela] informacje dotyczące społecznej oceny członkostwa Polski w Unii Europejskiej.

- **Organizacja Paktu Północnoatlantyckiego**

- Uczeń:**ocena bardzo dobra**
- wymienia główne cele i zadania NATO,
- podaje rok wstąpienia Polski do NATO. Uczeń:
- omawia okoliczności, które doprowadziły do powstania Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego,
- wymienia główne organy NATO,
- wymienia państwa należące do NATO i wskazuje je na mapie.

- **Uczeń:ocena celująca.**
- odczytuje z różnych źródeł [tekst narracyjny i normatywny, wykres, tabela] informacje dotyczące oceny:
- - działalności NATO na rzecz światowego pokoju,
- - członkostwa Polski w NATO,
- - wpływu NATO na pozycję Stanów Zjednoczonych Ameryki w świecie,
- określa i ocenia rolę Stanów Zjednoczonych Ameryki w strukturach NATO.

III METODY I NARZĘDZIA SPRAWDZANIA I OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

A. Formy aktywności podlegające ocenianiu

- a) odpowiedzi ustne (z trzech ostatnich lekcji)
- b) kartkówki (niezapowiedziane z trzech ostatnich lekcji)
- c) 2 prace klasowe (sprawdziany). Jeżeli uczeń nie pisał pracy z powodu nieobecności, musi ją napisać do dwóch tygodni, w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Jeżeli z własnej winy uczeń nie napisze zaległego sprawdzianu w dzienniku pojawi się adnotacja **nb**,
 - aktywność na lekcji (wypowiedzi ustne, praca w grupach- z tekstem podręcznika, tekstem źródłowym, analiza SWOT, drzewo decyzyjne,
 - prace domowe (wypracowania na określony temat)
 - prowadzenie własnych notatek (dodatkowych)
 - zadania dodatkowe (np. sporządzenie gazetki), konkursy

B. Tryb oceniania

1. Za aktywność na lekcji uczeń otrzymuje „plusy”; 3 „plusy” daje ocenę bdb.
2. Ocena śródroczna wystawiana jest na podstawie ocen cząstkowych z całego półrocza, ocena roczna – na podstawie ocen z obu semestrów.
3. Oceny śródroczne i roczne nie muszą być średnią arytmetyczną ocen wpisanych do dziennika. W sytuacji, w której ocena ostateczna jest niejednoznaczna, znaczenie rozstrzygające mają oceny z wypracowań i obejmujących większy zakres materiału pisemnych sprawdzianów wiedzy i umiejętności
4. Punktacja sprawdzianów: zgodnie z zapisem w statucie szkoły

C. Zasady poprawiania ocen

Uczeń ma możliwość poprawy oceny – jeżeli deklaruje taką chęć – w formie i terminie ustalonych przez nauczyciela.

IV ZASADY OBOWIĄZUJĄCE PODCZAS NAUCZANIA ZDALNEGO

1. Nauczyciel będzie traktować każdego ucznia indywidualnie, uwzględniając jego warunki lokalowe i techniczne. Uczeń będzie miał możliwość wykazania się wiedzą i umiejętnościami za pomocą środków i form ustalonych wspólnie z nauczycielem.
2. Uczeń ma obowiązek uczestniczyć we wszystkich zajęciach, wykonywać zadania domowe i uczestniczyć we wszystkich formach sprawdzania wiedzy i umiejętności ustalonych przez nauczyciela.
3. Wymagania dotyczące otrzymania ocen cząstkowych, semestralnych i końcoworocznych są identyczne jak podczas nauczania stacjonarnego.

V DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH DLA UCZNIÓW MAJĄCYCH ORZECZENIA I OPINIE PORADNI PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNYCH

W stosunku do uczniów z opiniami z poradni psychologiczno- pedagogicznej stosuje się ułatwienia mające na celu stworzenie im optymalnych warunków do spełnienia wymagań zawartych w podstawie programowej. W pracy dydaktycznej uwzględnia się zalecenia zawarte w opinii poradni, takie jak np.

- wydłużenie czasu pracy
- ocenianie prac pisemnych głównie pod względem merytorycznym
- niebranie pod uwagę przy wystawianiu oceny błędów ortograficznych
- indywidualne podejście do ucznia
- dostosowanie warunków sprawdzianów do potrzeb uczniów z deficytami wzroku lub słuchu.